

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Mladá fronta, Ostrava

-3. IX. 1970

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

1802

Nová svoboda, Ostrava

16. IX. 1970

KARAFIÁT—FLÍČEK, BROUČCI. — Dramatizaci tohoto nestárnoucího, kouzelného příběhu nastudovalo pro děti ostravské Divadlo Petra Bezruče (režie František Čech, výprava Otakar Schindler). Premiéra se chystá na 10. září. Na snímku: B. Plichová a J. Odl v titulních rolích.

FOTO: F. KRASL

Poznámka

K JEDNÉ INSCENACI

Předesílám, že nejsem divadelní kritik, že neznám detailně úskalí a problémy divadelní inscenace. Ale do divadla chodím rád a kritiku si vytvářím sám pro sebe a se svými názory na představení se dělím pouze se svými známými. Ale dnes mi to nedá.

Před několika dny uvedlo Divadlo Petra Bezruče v Ostravě dramatizaci Karafiátových Broučků od J. Flíčka v režii Františka Čecha. Když jsem na premiéru šel, přemýšlel jsem o tom, jaké má tato knížka z dob našeho mládí aktuální myšlenky i pro dnešní děti. Má jich dost, vychovává k poslušnosti, k úctě k rodičům, k pravdomluvnosti. A premiérové obecnost, složené z dětí ostravských škol, hru přijalo se sympatiemi,

zvláště postavu Broučka, ztvárněnou J. Odlem.

Ovšem další se mi zdá přinejmenším problematické. Z celé hry přímo čpělo a někdy až násilně trčelo staromilství, které autor dramatizace a autoři inscenace jakoby k poměrně zdařilé inscenaci přispědlili. Mám konkrétně na mysli modlení k Bohu, svatební scénu, slova jako „Když Pán Bůh dá“ apod. Myslím, že takové „konzervování“ staršího díla pro děti uškodilo inscenaci především. Nebyl jsem na premiéře ve svém názoru sám. Desetiletý chlapec v řadě za mnou to komentoval slovy: „Ať dají s tím Pánem Bohem pokoj!“

Závěrečná scéna se nepodařila vůbec a do celkového rámce hry nezapadla. A tvrzení postav, že pohádky se vyprávějí tehdy, když je lidem zle, nebylo, podle mého názoru, pravdivé.

Toto představení navštíví se školou stovky dětí. Duch inscenace s přehnaným modlíkařením je dnešním dětem cizí, a nadělá v jejich hlavě dokonaly zmatek při porovnání s tím, co se učí ve škole. Ovšem tím netvrdím, že jsem proti pohádkovým bytostem. Ale taková inscenace, jako ta poslední bezručovců, může tím škodit nejen dětem, ale i celé naší společnosti.

Podotýkám ještě jednou, že nejsem divadelní odborník a v literatuře a umění pouhý čtenář a divák. Proto je nutno brát můj názor jako subjektivní a ne zcela odborný. (ph)

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Mladá fronta, Ostrava

21. X. 1970

divadlo

Broučci v DPB

Jan Karafiát nenapsal pohádku pro děti, ale filosofický traktát, moralitu a také velkou báseň. Jeho BROUČCI mají znaky velkého umění: jistotu a smyslovou dokumentárnost jazyka jako výrazu svrchované a plně žité vnitřní zkušenosti; kompozici, která není výsledkem vnější organizátorské vůle, ale důkazem přirozenosti, s jakou autor pořádá látku; vroucnost a intenzitu vidění, jež obrací pozornost k životu, k čí-
nu.

Cinem u Jana Karafiáta je láska a pokora. Jímí přijímá a zhodnocuje svět. Podle Karafiáta není pokora slabostí, ale vítězstvím, překonáním světa a bolesti. Je nesmyslné, říkají BROUČCI, bouřit se proti lidem. Je naší povinností jim svítit. Je nesmyslné zoufat nad krutou zimou. Pokud máme dříví, budeme topit. Zvítězíme nad zoufalstvím. Popřeme bolest láskou, která je jedinou skutečnou aktivitou před tváří přírody. Milujeme se, než zemřeme. Proti krutosti vesmíru, přírody a smrti postavme lásku.

BROUČCI v dramatiзації J. FLIČKA v režii Fr. Čecha v Divadle Petra Bezruče v Ostravě jsou z tohoto hlediska nevýrazní. Režisér i herci, domnívám se, podlehl omylu. Pokora a láska nejsou malé, klidné vlastnosti. Naopak, jsou vášnivé, bojovné, hořící, vzdorující a silné, silnější než vnější nutnost a moc. BROUČCI mohli být poslušní, ale zároveň aktivní a zápasící, silní pokorou,

kteřá je ve smyslu vesmírném pádným důkazem ryzí lidské čí-
norodosti.

Inscenace měla několik svěžích míst. Lfibil se hudební prolog. — Před oponu k houslím zasedají Kmotříček a Janinka. Jejich produkce je hudebně neumělá, ale pevná. Našel jsem v ní (po zhlédnutí druhé půlky představení) i psychologicky vtipné vysvětlení Broučkovy otázky, proč se Janinka nevdala, i klíč k Janinčině aktivitě, co se týče Broučkovy i Beruščiny svatby. (Janinka a Kmotříček se měli rádi, a nevzali se.) Je to možná nadbytečný postřeh a z hlediska režiséra náhodný inscenační detail, v němž nebylo záměru, ale hra tím získala milý realistický rys, jenž trochu ruší tu příliš osudovou svatozář BROUČKŮ. Výraznějším prvkem, který inscenaci dává rozměry hravého dětského světa, je výprava Otakara Schindlera. Dominantou jsou velké lidské nohy, s lýtky a prsty i obrovitě dlaň. Je to legrační nápad, ale ne drzý, jen barvitě odpovídající na poetičnost Karafiátovy předlohy.

Určujícím dojmem z inscenace je srdečnost, bodrost, dobrotivost, smířenost; tón díky a poslušnosti; výrazné tóny v roli Barbary Plichtové, Blanky Meierové i Aleny Tománkové. Chybělo osvětlení lásky a pokory jako aktivních ctností. Chybělo to dětem v hledišti, které zvláště v první půli byly diváky dost unavenými.

Zdeněk Krémár